

Ierosināta lieta par Salacgrīvas novada pievienošanu Limbažu novadam

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2020. gada 14. septembrī ierosināja lietu “Par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 23.1, 23.2., 23.8., 23.12. un 23.13. apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam, kā arī Eiropas vietējo pašvaldību hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam”.

Apstrīdētās normas

Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 23.1, 23.2., 23.8., 23.12. un 23.13.apakšpunkts paredz, ka Limbažu novadā ietilpst Ainažu pagasts, Ainažu pilsēta, Liepupes pagasts, Salacgrīvas pagasts un Salacgrīvas pilsēta.

Augstāka juridiska spēka normas

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pants: “Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu.”

Satversmes 101. pants: “Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu.

Pašvaldības ievēlē pilntiesīgi Latvijas pilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kas pastāvīgi uzturas Latvijā. Ikvienam Eiropas Savienības pilsonim, kas pastāvīgi uzturas Latvijā, ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties pašvaldību darbībā. Pašvaldību darba valoda ir latviešu valoda.”

Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk – Harta) 4. panta “Vietējās pašvaldības kompetence” sestā daļa: “Plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesā par jautājumiem, kas tieši attiecas uz vietējo varu, ar tām nepieciešams konsultēties, cik iespējams savlaicīgi un atbilstošā veidā.”

Hartas 5. pants “Vietējās varas teritoriju robežu aizsardzība”: “Vietējās varas teritoriju robežu izmaiņas nav atļauts izdarīt bez iepriekšējas konsultēšanās ar attiecīgo vietējo varu, pēc iespējas ar referenduma palīdzību, kur tas ir likumīgi atļauts.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Salacgrīvas novada domes pieteikuma. Saeima 2020. gada 10. jūnijā pieņēma Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu. Tā pielikums noteic administratīvās teritorijas, to administratīvos centrus un teritoriālā iedalījuma vienības. Saskaņā ar šā pielikuma 23.1, 23.2., 23.8., 23.12. un 23.13. apakšpunktu Limbažu novadā ietilpst Ainažu pagasts, Ainažu pilsēta, Liepupes pagasts, Salacgrīvas pagasts un Salacgrīvas pilsēta.

Salacgrīvas novada domes ieskatā apstrīdētās normas aizskar tās tiesības, jo ar šīm normām Salacgrīvas novada administratīvajā teritorijā šobrīd ietilpstošās teritoriālā iedalījuma vienības pievienotas Limbažu novadam. Salacgrīvas novads kā atsevišķa teritoriālā vienība tiekot likvidēts, kas būtiski pasliktinot novada iedzīvotāju situāciju, kā arī samazinot viņu tiesības regulēt savu dzīvi un saglabāt savu lokālo identitāti. Pieņemot apstrīdētās normas, neesot notikušas pienācīgas konsultācijas ar novada domi un iedzīvotājiem. Tādējādi tiekot pārkāpts demokrātiskas valsts princips, pašvaldības princips un labas likumdošanas princips.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2020. gada 16. novembrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir **2021. gada 14. februāris**. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Lēmums par lietas ierosināšanu ir pieejams šeit: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2020/09/2020-51-0106_Lemums_par_ierosinasanu.pdf

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Zanda Meinarte

Satversmes tiesas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv

67830759, 26393803